

MEMORANDUM

PROVINCIE :: UTRECHT

2014RGW87

DATUM	23-6-2014
AAN	Leden van de statencommissie RGW
VAN	Drs. R.E. de Vries, gedeputeerde voor Water
DOORKIESNUMMER	3666
ONDERWERP	Aanwijzing vaarwegbeheerders

Geachte leden,

Naar aanleiding van mijn toezegging in de vergadering van 16 september 2013 van uw commissie betreffende het vaarwegdossier informeer ik hierbij over de stand van zaken.

Inleiding

Op grond van de Waterwet moeten de provincies voor 22 december 2015, vaarwegbeheerders aanwijzen. De provincie is op grond van artikel 98 Waterschapswet verplicht voor bepaalde wateren aan waterschappen de kosten van vaarwegbeheer te vergoeden. Het gaat daarbij om wateren in beheer bij waterschappen waar het vaarwegbeheer t.o.v. het waterhuishoudkundige beheer leidt tot substantiële meerkosten. Dat zijn de zogenaamde 'bovenwaterschappelijke' kosten die voor rekening van de algemene democratie behoren te komen. Omdat het wenselijk werd geacht over die kostenverdeling op landelijk niveau afspraken te maken is in 2009 - op initiatief van het Interprovinciaal Overleg (IPO) - door IPO, Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de Handreiking kostenverdeling vaarwegbeheer opgesteld (verder: de Handreiking). Die Handreiking is bestuurlijk geaccordeerd door IPO en VNG, niet door de UvW.

Het belangrijkste discussiepunt tot dusver met de buurprovincies Noord-Holland en Zuid-Holland en met de waterschappen (HDSR en AGV) is de kostenvergoeding voor de laagste categorie vaarwegen, in de terminologie van de Handreiking de X-vaarwegen (vaarwegen met minder vaarbewegingen van de recreatievaart per jaar dan 5000). Volgens de Handreiking is er bij die vaarwegen geen sprake van 'bovenwaterschappelijke' kosten, omdat het vaarwegbeheer bij die wateren opgaat in het waterhuishoudkundige beheer.

Met Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Rivierenland speelt deze discussie niet. Wat betreft de Eem blijft de bestaande kostenverdeling gehandhaafd. Wat betreft het Merwedekanaal is een kostenverdeling niet aan de orde, omdat de kosten van die vaarweg bij de overdracht per 1 januari 1998 zijn afgekocht door het Rijk.

Gebleken is dat door de provincies verschillend wordt omgegaan met zowel het discussiepunt kostenvergoeding X-vaarwegen als het discussiepunt wel of geen vergoeding van de kosten van nautisch beheer.

GS-besluit van 9 juli 2013

Na bestuurlijk overleg met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) op 24 mei 2013 en met het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) op 14 juni 2013 hebben GS op 9 juli 2013 besloten in te stemmen met het financiële aanbod dat ik als portefeuillehouder voor Water in die overleggen had gedaan aan beide waterschappen. Bij dat aanbod was de Handreiking uitgangspunt.

Volgens het GS-besluit komen de totale kosten voor de provincie uit op **€ 411.331,- per jaar**. Hiervan is **€ 53.262,-** bestemd voor HDSR (kostenvergoeding voor de Grecht) en **€ 358.069,-** voor AGV (kostenvergoeding voor de Kromme Mijdrecht en een viertal sluizen).

Via de Begroting 2014 hebben PS de financiële middelen daarvoor toegekend.

Standpunt HDSR en AGV

HDSR was onder voorbehoud van instemming van het DB akkoord gegaan met het voorstel van de provincie. Na 9 juli 2013 bleek dat het DB van HDSR toch nog nader wilde overleggen over 2 punten. Dat betrof de kosten van nautisch beheer en de kosten van de Goejanverwellesluis.

Met AGV was er over 2 belangrijke besprekpunten geen overeenstemming. AGV wilde conform de lijn van de provincie N-Holland een vergoeding voor alle X-vaarwegen (in totaal 55,4 km) en ook een vergoeding voor het nautisch beheer op al die vaarwegen.

Bestuurlijk overleg met HDSR en AGV op 17 maart 2014; uitkomst overleg

In het bestuurlijk overleg met HDSR d.d. 24 mei 2013 en met AGV d.d. 14 juni 2013 was afgesproken dat een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordigers van de drie partijen de punten zouden uitwerken waarover de partijen het eens zijn. Later is door de verantwoordelijke bestuurders afgesproken dat die uitwerking zou worden besproken in een vervolgoverleg op bestuurlijk niveau en dat in dat overleg ook de zaken zouden worden besproken waarover geen overeenstemming bestond.

De ambtelijke werkgroep heeft daarvoor een gespreksnotitie opgesteld met een aantal varianten met kostenberekeningen voor de resterende discussiepunten.

Op 17 maart 2014 heeft er opnieuw bestuurlijk overleg plaatsgevonden met HDSR en AGV in een poging om aan de hand van de door de werkgroep uitgewerkte varianten alsnog tot overeenstemming te komen.

Het is gelukt in dit overleg overeenstemming te bereiken met HDSR.

Met AGV is die overeenstemming niet bereikt. Het gat tussen het nadere voorstel van de provincie (een verhoging van de vergoeding van de provincie met € 15.000 per jaar) en het nadere voorstel van AGV (een lagere vergoeding voor de kosten van vaarwegbeheer voor de X-vaarwegen) dat neer zou komen op een extra vergoeding van de provincie van ruim € 300.000 per jaar.

Resumerend kunnen de met HDSR en AGV tot dusver gemaakte afspraken als volgt worden samengevat. Bij enkele afspraken is aangegeven wat nieuw is en waarover GS op 9 juli 2013 al een besluit hebben genomen.

- HDSR ontvangt een vergoeding voor de kosten van het vaarwegbeheer van de Grecht (*conform eerdere GS-besluit*) en daarnaast voor het nautisch beheer op de Grecht van € 21.250 (*nieuw*);
- Het ambtelijk door HDSR en pU ingediende voorstel betreffende de dekking van de exploitatiekosten van de Goejanvervelsluis houdt in een extra vergoeding aan HDSR van € 16.000 (*nieuw*);
- AGV ontvangt een vergoeding voor de kosten van het vaarwegbeheer van de Kromme Mijdrecht en 4 sluizen (*conform eerdere GS-besluit*); de daarvoor toe te kennen vergoeding wordt op grond van de ambtelijke notitie verhoogd met € 11.627 per jaar (*nieuw*);
- Over de vergoeding van kosten van het nautisch beheer in het gebied van AGV (voor wat betreft de Kromme Mijdrecht) vindt nog nader overleg plaats met Z-Holland;
- Wat betreft de Kromme Mijdrecht zal het nautisch beheer voorlopig door de provincie worden uitgevoerd; de kosten daarvan voor de afdeling Wegen bedragen € 3.050 per jaar (*nieuw*);
- De Dubbele Wiericke (*conform eerdere GS-besluit*) en het Gein (*nieuw*) worden opgenomen in de lijst van vaarwegen die behoort bij de Waterverordening provincie Utrecht 2009;
- HDSR en AGV werken mee aan de uitvoering van de gemaakte afspraken;
- De planning is erop gericht dat de besluitvorming in 2014 wordt afgerond en de berekende kostenvergoeding vanaf 1 januari 2015 wordt verstrekt.

GS-besluit van 17 juni 2014

GS hebben op 17 juni 2014 ingestemd met het nadere voorstel en met de extra kosten daarvan van circa € 50.000 per jaar.

De inschatting is dat deze extra kosten kunnen worden gedekt vanuit de voorziening onderhoud vaarwegen. De afspraak is namelijk dat de kosten voor groot onderhoud op projectbasis worden vergoed. Het jaarlijks voor deze projectkosten beschikbare bedrag ad € 358.000 wordt daartoe in de voorziening onderhoud vaarwegen gestort. Vorig jaar was er vanuit gegaan dat de kostenvergoedingen in 2014 zouden ingaan, waardoor er vanaf 2014 in de voorziening wordt gestort. Nu de kostenvergoeding volgens de nadere afspraken vanaf 2015 wordt verstrekt is er een extra buffer in de voorziening om de meerkosten te dekken.

Vervolgprocedure

GS hebben op 17 juni 2014 tevens het ontwerpbesluit tot wijziging van de Waterverordening provincie Utrecht 2009 vastgesteld. Dit wijzigingsbesluit voorziet in de wettelijk vereiste aanwijzing van vaarwegbeheerders en vormt de uitwerking van de hiervoor genoemde afspraken. Dit ontwerpbesluit wordt vanaf 26 juni 2014 gedurende 8 weken ter inzage gelegd.

De planning is erop gericht dat PS in hun vergadering van 7 december 2014 het wijzigingsbesluit vaststellen.